

**T.C.
Ege Üniversitesi
Eğitim Fakültesi**

**Öğretmenlik Uygulaması
ve
Öğretmenlik Uygulaması-II
Dersleri Kılavuzu**

**Şubat, 2015
İZMİR**

T.C.
Ege Üniversitesi
Eğitim Fakültesi

Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II Dersleri Kılavuzu

Amaç: Bu kılavuz, Ege Üniversitesi (EÜ) Eğitim Fakültesi lisans programlarında yer alan Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinde uygulama birliği sağlamak ve bu derslerin niteliğini yükseltmek amacıyla hazırlanmıştır.

Hedef kitle: Bu kılavuzdan, Eğitim Fakültesi programlarındaki Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinin yürütülmesinde sorumluluğu olan bütün paydaşların yararlanmaları beklenmektedir. Bu derslerin ana paydaşları öğretmen adayı, öğretim elemanı, uygulama öğretmeni, bölüm uygulama koordinatörü, uygulama okulu koordinatörü, Fakülte uygulama koordinatörü ve Milli Eğitim Müdürlüğü uygulama koordinatörüdür (Bakınız Çizelge 2). Bu kılavuzun Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinin etkili bir biçimde yürütülmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla, bu derslerin tüm paydaşlarının kılavuzu esas almaları önemli görülmektedir.

Kapsam: Bu kılavuzun kapsamına belirli bir kısmı uygulama okulunda yürütülen Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II dersleri alınmıştır. Bu derslerin yer aldığı lisans programları ve verildiği öğretim dönemi Çizelge 1’de gösterilmiştir.

Çizelge 1. Kılavuz Kapsamındaki Derslerin Tanıtımı

Dersler	Kredi/saat	Lisans Programları	Öğretim Dönemi
Öğretmenlik Uygulaması	2-6-5	Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	4. Sınıf Bahar Dönemi
		Fen Bilgisi Öğretmenliği	4. Sınıf Bahar Dönemi
		Resim-iş Öğretmenliği	4. Sınıf Bahar Dönemi
		Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	4. Sınıf Bahar Dönemi
		Türkçe Öğretmenliği	4. Sınıf Bahar Dönemi
Öğretmenlik Uygulaması-II	2-6-5	Okulöncesi Öğretmenliği	4. Sınıf Bahar Dönemi
		Sınıf Öğretmenliği	

Önemli not: Aynı içeriğin tanımlanmış olmasına karşın, bu ders Okulöncesi Eğitim Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliği lisans programlarında Öğretmenlik Uygulaması-II adıyla yer alırken; diğer lisans programlarında Öğretmenlik Uygulaması adıyla bulunmaktadır.

Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II Derslerinin Temel İlkeleri: Kılavuz kapsamında bu dersler için tanımlanan temel ilkeler ve anlamları aşağıda açıklanmıştır:

- 1) İşlevsellik: Bu dersler EÜ Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının temel öğretmenlik becerilerini kazanmalarına katkı sağlamalıdır.
- 2) Eşgüdüm: Bu derslerin yürütülmesinde EÜ Eğitim Fakültesi ile İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü eşgüdüm içinde çalışmalıdır. Eşgüdüm sağlamada bu kılavuzdan yararlanılabilir.
- 3) Planlı olma: Bu dersler için planlar oluşturulmalı; bu planları bütün paydaşlar izlemeli ve uygulamaya çalışmalıdır.

- 4) Mesleki yeterlik: Bu derslerde görev alan öğretim elemanı ve uygulama öğretmenleri temel mesleki yeterlikleri büyük oranda kazanmış olmalıdır.
- 5) Kuram-uygulama bağlantısı: Bu dersler, lisans programındaki diğer derslerde öğrenilen kuramsal bilgilerle bağlantı kurularak işlenmelidir.
- 6) Yaparken öğrenme: Öğretmen adayları öğretmenliğe ilişkin bazı temel bilgi ve becerileri bu derslerdeki etkinlikleri yaparken öğrenmelidir. Bu durum, mesleğe yönelik algı ve tutumlarının da olumlu yönde gelişmesine katkı sağlamalıdır.
- 7) Devamlılık: Öğretmen adayları bu derslere (uygulama okulu ve fakültede yapılan tüm çalışmalara) devam etmeye özen göstermelidir. Öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin de bu derslerdeki kılavuzluk ve denetleyicilik görevlerindeki süreklilik önemlidir.
- 8) Uygulamalar üzerinde derinlemesine tartışma: Bu derslerin seminer saatlerinde öğretmen adaylarının uygulama okulundaki gözlem ve deneyimleri üzerinde derinlemesine ve çok yönlü tartışmalar yapılmalıdır.
- 9) Çok yönlü değerlendirme: Öğretmen adaylarının bu derslerdeki başarıları giriş davranışları, süreçteki gelişim ve sonuçta kazanılan davranışlar birlikte incelenerek değerlendirilmelidir.
- 10) Tutarlılık: Eğitim Fakültesindeki lisans programlarında yer alan bu dersin temel işleyişi açısından bölümler ve anabilim dalları arasında uyum olmalıdır.
- 11) Esneklik: EÜ Eğitim Fakültesinin lisans programlarında yer alan bu derslerin yürütülmesi bazı öğretmenlik alanlarında farklılık gösterebilir. Nitekim kılavuz, bu farklılıkları gözetmektedir.

Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II Derslerinin Ana Paydaşlarının Sorumlulukları: Kılavuz kapsamındaki derslerin yürütülmesinde EÜ Eğitim Fakültesi ile uygulama okulu çalışanlarının işbirliği öngörülmektedir. Bu işbirliği sürecinde bu derslerin ana paydaşlarından beklenen sorumluluklar Çizelge 2’de özetlenmektedir.

Çizelge 2. Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II Derslerinde Görevli Kişilerin Sorumlulukları

Eğitim Fakültesi	Uygulama Okulu
Fakülte Uygulama Koordinatörü Bu derslerin yürütüleceği yarıyılın öncesinde ilgili kurumlar ile gerekli yazışmaları yapma/onaylama. Fakültedeki bölüm uygulama koordinatörleri arasında eşgüdüm sağlama. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.	Milli Eğitim Müdürlüğü Uygulama Koordinatörü Eğitim Fakültesinden gönderilen okullar listesinde yer alan okulların ilgili dersin programına alınıp alınmayacağını araştırma. İldeki eğitim fakültelerinin tümü için uygun okullar listesi hazırlama. Uygulama öğretmenlerinin bu dersler kapsamında düzenlenen toplantılara/seminerlere katılımını sağlama ve onaylama. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.

<p>Bölüm Uygulama Koordinatörü Bu dersleri veren öğretim elemanları ile işbirliği yaparak uygulama okulu listesi oluşturma. Uygulama okullarının ders programları ile Fakültenin ders programlarını karşılaştırıp haftalık toplam ders yükü vb. açısından uygun olan öğretmenleri belirleme. Uygulama okulu yöneticileri ile işbirliği yaparak bu dersler için uygun öğretmenlerin görevlendirilmesini sağlama. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.</p>	<p>Uygulama Okulu Koordinatörü Uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni ile birlikte bu dersler için çalışma planı yapma. Uygulama öğretmenleri ve sınıflarını belirleme. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.</p>
<p>Uygulama Öğretim Elemanı Uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretmeni ile birlikte bu derslere ilişkin çalışma planı ve takvimi yapma. Öğretmen adaylarının bu dersler için hazırladıkları öğretim planları ve araç-gereçlerini uygulama dersinden en geç bir hafta önce inceleyerek geribildirim verme. Öğretmen adaylarının uygulama okulundaki çalışmalarını gözleme ve bu çalışmalarda kılavuzluk etme. Bu derslerin seminer saatinde uygulama okulunda yapılan gözlem ve edinilen deneyimler üzerinde tartışma. Öğretmen adaylarının performanslarına ilişkin uygulama öğretmeni ile görüşmeler yapma. Bu derslerin yer aldığı programın diğer derslerini veren öğretim elemanları ile işbirliği yapma. Öğretmen adaylarının bu derslerdeki başarılarını değerlendirme. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.</p>	<p>Uygulama Öğretmeni Uygulama okulu koordinatörü ve uygulama öğretim elemanı ile birlikte bu dersler için çalışma planı yapma. Öğretmen adaylarının gözlem ve/veya uygulama yapacakları sınıfları belirleme ve bölüştürme. Öğretmen adaylarının bu dersler için hazırladıkları öğretim planları ve araç-gereçlerini uygulama dersinden en geç bir hafta önce inceleyerek geribildirim verme. Öğretmen adaylarının uygulama okulundaki çalışmalarını gözleme ve bu çalışmalarda kılavuzluk etme. Öğretmen adaylarıyla bu derslerdeki performansları üzerinde tartışma. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme/sorunların çözümüne yardımcı olma.</p>
<p>Öğretmen Adayı Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinin uygulama okulu ve Fakülte'deki etkinliklerine katılımda devamlılık gösterme. Bu derslerin dönem planlarını izleme. Bu derslerin gerektirdiği gözlem, öğretim planı yapma, öğretim araç-gereçlerini hazırlama, gelişim dosyası oluşturma gibi öğrenme görevlerini özenle yerine getirme. Bu derslerin yer aldığı programdaki diğer derslerde öğrendikleri bilgilerle bu dersler arasında bağlantı kurmaya çalışma. Birlikte çalıştığı öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve arkadaşlarıyla işbirliği içinde olma. Bu derslerde aldıkları geribildirimleri dikkate alarak becerilerini geliştirme. Bu derslerin yürütülmesinde karşılaşılan sorunları çözme; gerektiğinde diğer görevlilerden destek isteme.</p>	

Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II Derslerinde Fakülte Genelinde Uygulanması Beklenen Temel Esaslar: Bu kılavuzun temel ilkelerinden biri 'esneklik' olmakla birlikte, Fakültemiz için bu derslerin yürütülüşünde bazı asgari ortak esasların olması önemsenmektedir. Böylece, öğretmen adaylarımızın benzer nitelikte uygulama çalışmalarından yararlanma fırsatları artabilecektir. Ayrıca bu derslerin uygulanış biçiminin Fakültemizde kurumsallaşması da sağlanabilir. Dolayısıyla, Fakültemizde Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinde aşağıdaki esaslar dikkate alınmalı ve uygulamaya yansıtılmalıdır:

1. Derslerde öğretmen adayı grupları 6-10 kişiden oluşmalıdır.
2. Öğretmen adaylarının (engelliler hariç) grupları belirlendikten ve uygulama okullarıyla yazışmalar tamamlandıktan sonra grup değiştirmelerine izin verilmemelidir.
3. Öğretmen adayları Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II dersleri kapsamında uygulama okulunda yapılan çalışmalara ve Fakültede yapılan seminerlere geçerli mazeretleri olmadıkça devam etmelidir. Mazeretlerini ders günü ve saatinden önce uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmenine iletmelidirler.
4. Öğretmen adayları, öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinde dönem boyunca farklı haftalarda olmak üzere en az dört ders saati/etkinlik bizzat ders işlemelidir.
5. Bir öğretim elemanı, bir öğretim döneminde Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinde en fazla üç öğretmen adayı grubunun sorumluluğunu üstlenmelidir.
6. Öğretim elemanları öğretmen adayı gruplarını dönemin ilk haftasında uygulama okulu çalışanları, özellikle uygulama öğretmeni ile tanıştırmalıdır.
7. Uygulama öğretim elemanları, Fakültedeki seminerleri her hafta düzenli olarak gerçekleştirmelidir.
8. Öğretim elemanları Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II derslerinde her öğretmen adayının en az bir uygulama dersini gözlemlemelidir.

Dersin amacı: Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin temel bazı becerilerinde sık ve uzun süreli yaşantı kazanmalarını sağlamaktır.

Dersin içeriği: Her hafta bir günlük plan hazırlama, hazırlanan planı uygulama, uygulamanın okuldaki öğretmen, öğretim elemanı ve uygulama öğrencisi tarafından değerlendirilmesi, değerlendirmeler doğrultusunda düzeltmelerin yapılması ve tekrar uygulama yapılması, portfolyo hazırlama (YÖK, 2007).

Dersin temel öğrenme etkinlikleri: Bu dersler için tanımlanmış içerik doğrultusunda öğretmen adaylarının öğretim dönemi boyunca, uygulama gününde, bir sınıfın bir dersinin öğretimini planlama, uygulama ve değerlendirme etkinliklerinden öğretim elemanı ve uygulama öğretmenin kılavuzluğunda sorumlu olması beklenmektedir. Bu nedenle, her öğretmen adayına bu olanağın sağlanması gerekmektedir. Bununla birlikte, bazı programlarda öğretmen adaylarının ikişer-üçer kişilik küçük gruplar halinde çalışmalarında sakınca görülmeyebilir, hatta yarar görülebilir.

Dersin temel değerlendirme etkinlikleri: Öğretmen adaylarının bu dersteki başarıları Çizelge 3'teki etkinlikler esas alınarak değerlendirilebilir:

Çizelge 3. Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretmenlik Uygulaması-II Dersinin Temel Değerlendirme Etkinlikleri

Değerlendirme etkinliği	Katkı Yüzdesi, %
<p>Gelişim dosyası (portfolyo) hazırlama: Öğretmen adayları dönem boyunca yaptıkları gözlemlere ilişkin raporları ve işledikleri derslere ilişkin dokümanları içeren bir gelişim dosyası hazırlamalıdır. Gelişim dosyasının bireysel olarak hazırlanması tercih edilmelidir. Gelişim dosyasında temel olarak aşağıdaki dokümanlar bulunabilir, ancak öğretmen adayları gelişim dosyasına eklemeler yapabilirler:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Uygulama yaptıkları dersin yıllık planı/aylık planları/bireyselleştirilmiş eğitim planı.2. Uygulama okulunda her hafta için planlanan öğretim becerilerine ilişkin gözlem raporları.3. Öğretmen adayının işlediği dersler için hazırladığı ders planları/bireyselleştirilmiş eğitim planı (en az dört ders planı).4. Hazırladığı planı uygularken ortaya çıkan ürünler/materyaller.5. Oluşturduğu ölçme aracı için hazırladığı belirtke tablosu.6. Oluşturduğu bir ölçme aracı ya da sınav soruları.7. Hazırladığı planları ve ölçme aracını uyguladıktan sonra yazdığı günlükler.8. Öğretmen adayı arkadaşları için doldurduğu gözlem formları.	30
<p>Öğretim elemanı gözlemi ve seminerlere katılma: Öğretmen adayları dersin haftada iki saatlik seminer kısmına her hafta katılmaya özen göstermelidir. Öğretmen adayları seminere, o hafta yaptıkları gözlem için tuttukları notlar, işledikleri dersler sonrasında yazdıkları günlükler, arkadaşları için doldurdukları gözlem formları, sonraki hafta için hazırladıkları ders planları ve materyalleri ile gelmeli ve bunlar üzerinde tartışmalıdırlar.</p>	35
<p>Uygulama okulundaki çalışmalara katılma: Öğretmen adayları uygulama okulunda yapılması planlanan gözlem ve ders verme çalışmalarını plana uygun olarak gerçekleştirmelidir. Öğretmen adaylarının işledikleri dersler uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve arkadaşları tarafından gözlem formu kullanılarak değerlendirilmelidir.</p>	35
Toplam	100